අධ්‍යාපන, උසස් අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය - 2026

අනුහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රය

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය

I පත්‍රය - පිළිතුරු

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
1	3	**11**	3	**21**	1	**31**	3
2	1	**12**	4	**22**	3	**32**	4
3	4	**13**	2	**23**	2	**33**	1
4	4	**14**	4	**24**	1	**34**	4
5	3	**15**	1	**25**	2	**35**	2
6	4	**16**	2	**26**	3	**36**	3
7	2	**17**	3	**27**	2	**37**	2
8	1	**18**	4	**28**	1	**38**	4
9	2	**19**	1	**29**	4	**39**	4
10	1	**20**	3	**30**	2	**40**	3

ආදර්ශ උත්තර හා ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

(i) (අ) ඇ / ඈ / එ / ඒ / ඓ

(ආ) ව / ෆ

(ii) කුලුණු, ආශීර්වාද

(iii) (අ) නේවාසික

(ආ) ආදාන / ග්‍රහණ

(iv) (අ) හරටුව / අරටුව

(ආ) ප්‍රතිභාව

(v) තද්ධිත පදය – දේශීය

කෘදන්ත පදය – සුදිලෙන / නර්තන

(vi) (අ) නිලධාරීහු කාර්යාල පරිශ්‍රයෙහි ඇත.

(ආ) ඇතැම් මිනිස්සු සතුන් වැනි හැසිරීම් ඇත්තෝ ය.

(vii) (අ) නිවාස + එන්

(ආ) සෝද + මින්

(viii) (අ) විශේෂ කාරණා / වෙසෙස් කරුණු

(ආ) මිහිරි නද / මධුර නාද

(ix) නිපාත පදය – බොහෝ

උපසර්ගයක් සහිත පදය – දුෂ්කරතාවන්ට

(x) (අ) කිමිදුම්කරුවෝ ජල ගැලීමට හසු වූවෙකු මුදා ගත්හ / ගත්තෝ ය.

(ආ) පක්ෂීහු අතු ඉතිවල කැදලි තනති. / තනන්නේ ය.

(ලකුණු 2 x 10 = 20යි)

02. ආදර්ශ මාතෘකා හා අන්තර්ගතය සකස් විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත මඟ පෙන්වීමක්:

(අ) සාහිත්‍යය කෙරෙහි මිනිසා යොමු වීමේ වැදගත්කම.

- සාහිත්‍යය යනු කුමක් ද?
- සාහිත්‍යය ඇසුරු කිරීමේ වැදගත්කම
- ඒ සඳහා පාසල් දරුවන් පෙලඹවීමට යෝජනා (ප්‍රායෝගික විසඳුම් සහිත)

(ආ) කෘත්‍රිම බුද්ධියෙහි ඇති වාසි සහ අවාසි

- තාක්ෂණය පිළිබඳ හැඳින්වීම.
- කෘත්‍රිම බුද්ධිය යනු කුමක් ද?
- මිනිසාගේ අභිවෘද්ධියට කෘත්‍රිම බුද්ධිය උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරය
- කෘත්‍රිම බුද්ධියෙහි පවත්නා ප්‍රබලතා සහ දුබලතා

(ඉ) මැද පෙරදිග යුද්මය අර්බුදය හා ලෝකය

- යුද්මය තත්ත්වය නිර්මාණය වීම කෙරෙහි වූ පසුබිම.
- එයින් කලාපයට එල්ල වී ඇති බලපෑම.
- ඒ හේතුවෙන් ලෝකයට ම මුහුණ දීමට සිදුව ඇති අර්බුදය
- ලෝක සාමයෙහි වටිනාකම.

(ඊ) ආපදා කළමනාකරණය හා අභියෝග ජයගමු

- ආපදා කළමනාකරණය යනු කුමක් ද ?
- මෑත කාලයේ ලෝකයේ රටවල් මුහුණ පෑ ස්වාභාවික ආපදා
- ශ්‍රී ලංකාව මෑත කාලීනව මුහුණ දුන් ස්වාභාවික ආපදා
- මේ හේතුවෙන් ඇති ව ඇති අර්බුද හා ඒවා ජය ගැනීම සඳහා යෝජනා

ලකුණු විග්‍රහය - මුළු ලකුණු 25යි.

1. සාරවත්භාවය, මාතෘකාව ද ඇතුළු ව - ලකුණු 08 යි.
2. සංවිධානය, නිර්මාණාත්මකභාවය හා ස්වීයත්වය - ලකුණු 12 යි.
3. ශිල්පීය දක්ෂතා සහ ඡේද බෙදා ලිවීම - ලකුණු 05 යි.

01. සාරවත් භාවය - ලකුණු 07 යි.
විස්තරයට අදාළ වන පරිදි මාතෘකාවක් යොදා තිබීම - ලකුණු 01 යි.

තේමාවට අදාළ බව, ඉදිරිපත් කොට ඇති ව්‍යූහයට සමීප බව, සරුබව හා සමබව, වචන ගණන 250 සමීප ව පැවතීම යන කරුණු සාරවත්භාවය යටතේ සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

සාරවත්භාවය මාතෘකාව ද ඇතුළු ව - ලකුණු 08

මාතෘකාව ද සහිත ව සාරවත් කරුණු ප්‍රමාණවත් ව ඉදිරිපත් කිරීම, මාතෘකාව රචනාවට ගැළපෙන බව, මනා භාෂා භාවිතය, තේමාවට අදාළ ව ලියා තිබීම, සරුබව හා සමබව නිවැරදි ව රැක තිබීම, වචන 250ට සමීප ව පැවතීම	8-7
සාරවත් කරුණු කිහිපයක් පමණක් ඉදිරිපත් කිරීම, මාතෘකාව ද රචනාවට ගැළපෙන පරිදි යොදා තිබීම, භාෂා ශෛලිය තරමක් හොඳින් පැවතීම, තේමාවට අදාළ බව තරමක් දුරස් වීම, සමබවෙහි හා සරුබවෙහි තරමක් දුර්වලතා පැවතීම, වචන ගණන 200ට වඩා අඩු වීම	6-5
සාරවත් කරුණු ප්‍රමාණවත් පරිදි නොතිබීම, භාෂා ශෛලියේ දුර්වලතා පැවතීම, තේමාවට අදාළ නොවීම, මාතෘකාවක් යොදා තිබීම, සරුබව හා සමබව නොපැවතීම, වචන ගණන 200ට අඩු වීම	ලකුණු 4ට අඩු

සංවිධානය, නිර්මාණාත්මක භාවය හා ස්වීයත්වය - ලකුණු 12

උසස් ප්‍රකාශන ශක්තිය, මැනවින් කරුණු සංවිධානය කර තිබීම, ස්වීයත්වය ප්‍රදර්ශනය කිරීම, නිර්මාණාත්මක ව ලියා තිබීම, නිරවුල් බව, ව්‍යක්ත ලේඛන ව්‍යවහාරය භාවිත කිරීම	12-10
ප්‍රකාශන ශක්තියෙහි දුර්වලතා තරමක් පැවතීම, කරුණු සංවිධානයේ දී දුර්වලතා තරමක් දක්නට ලැබීම	9-7
ප්‍රකාශන ශක්තියෙහි දුර්වලතා තරමක් පැවතීම, කරුණු සංවිධානය කර ගැනීමේ දී දුර්වලතා දක්නට ලැබීම, ස්වීයත්වයෙහි ගැටලු දක්නට ලැබීම, නිර්මාණාත්මක ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමේ ගැටලු පැවතීම, භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි දුර්වලතා පැවතීම	6- 4
ප්‍රකාශන ශක්තියෙහි බොහෝ දුර්වලතා තරමක් පැවතීම, කරුණු සංවිධානය කර ගැනීමේ දී බොහෝ දුර්වලතා දක්නට ලැබීම, ස්වීයත්වය ප්‍රදර්ශනය නොකිරීම නිර්මාණාත්මක භාවය දක්නට නොලැබීම, නිරවුල් නොමැති වීම, භාෂා ව්‍යවහාරයේ බොහෝ දුර්වලතා පැවතීම	3-1

ශිල්පීය දක්ෂතා සහ ඡේද බෙදා ලිවීම - ලකුණු 05 යි.

ව්‍යාකරණ රීති නිවැරදි ව අනුගමනය කර තිබීම, පැහැදිලි අත් අකුරු භාවිත කිරීම, විරාම ලක්ෂණ නිවැරදිව භාවිත කිරීම, නිවැරදි ඡේද වෙන් කිරීම, අක්ෂර වින්‍යාස රීති භාවිතය	5
ව්‍යාකරණ දෝෂ, අපැහැදිලි අත් අකුරු, විරාම ලක්ෂණමය දෝෂ, අක්ෂර දෝෂ තරමක් පැවතීම	4-3
ඉහත දෝෂ බහුල වීම	1

3. සාරාංශය:

- මහින්දාගමනය ලංකා සංස්කෘතියේ අතිශය වැදගත් සිද්ධියයි.
- මහින්දාගමනයට පෙර සිටත් මෙරට වැසියන් බුදුදහම දැන සිට ඇත.
- බුදුන් වහන්සේගේ පළමු ලංකාගමනය සිදු වූයේ මහියංගණයටයි.
- එහිදී යක්ෂයන්ට ධර්මාභිසමය සිදු වූ අතර සුමන දෙවියන් සෝවාන් ඵලයට පිවිස බුදුහිමියන්ගෙන් ලද කේශධාතු නිදන් කොට මහියංගණයේ ස්තූපයක් ඉදි කළහ.
- දෙවන ලංකාගමනය සිදු වූ නාගදීපයේදී මණි අක්ඛිත නා රජු බුදුසමය වැලඳ කළ ආරාධනයෙන් තෙවන වර කැලණියට වැඩියහ.
- පසුව සරභූ තෙරණුවෝ බුදුහිමිගේ අකුධාතුව තැන්පත් කොට මහියංගණ ස්තූපය උස් කොට තැනවූහ.

ලකුණු බෙදීම:

1. අන්තර්ගතය – ලකුණු 06යි
2. වචන ගණන – ලකුණු 02යි
3. ශිල්පීය දක්ෂතා – ලකුණු 02යි

එකතුව – ලකුණු 10යි.

උපදෙස්:-

- වචන ගණන 80 ඉක්මවන කල්හි මුල් වචන 75 පමණක් ඇගයීමට ලක් කරන්න.
- වචන ගණන 60ට අඩු කල්හි එහි ඇතුළත් අදහස් පමණක් සැලකිල්ලට ගෙන ලකුණු පිරිනමන්න.
- ඡේද බෙදා ඇත්නම් ශිල්පීය දක්ෂතා කොටසින් ලකුණක් අඩු කරන්න.
- එක යට එක අසම්බන්ධිත වාක්‍ය ලෙස ලියා ඇත්නම් අන්තර්ගතයට දිය හැකි උපරිම ලකුණු ගණන 02කි.
- වචන ගණන 80ට වැඩි කල්හි හෝ 60ට අඩු කල්හි ලකුණක් අඩු කරන්න.
- දුර්වල සාරාංශ සඳහා බිංදුව දී ලකුණු 03ක උපරිමයකට යටත් ව ලකුණු පිරිනමන්න.

සාරාංශයේ අන්තර්ගතය සඳහා ලකුණු පිරිනැමීම - ලකුණු 06:

විස්තරය	**ලකුණු**
ප්‍රධාන කරුණු ඉදිරිපත් කර තිබීම, වාක්‍ය අතර සම්බන්ධතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමින් පවත්වා ගැනීම, නිරවුල් ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම, වචන ගණන අදාළ සීමාව තුළ පැවතීම.	05 – 06
ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් පමණක් ඇතුළත් වීම, වාක්‍ය අතර සම්බන්ධතාව තරමක් රැක ගැනීම, වචන ගණන 60 – 70 අතර පැවතීම, නිරවුල් බව රැක ගැනීම.	03 – 04
ප්‍රධාන කරුණු ස්වල්පයක් පමණක් ඉදිරිපත් කර තිබීම, වාක්‍ය අතර සම්බන්ධතාව ගිලිහී තිබීම, වචන ගණන 60ට අඩු වීම, නිරවුල් බව ගිලිහී තිබීම.	01 – 02

4. ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු:

(i) සෙල් ලිපිවල නිලධාරීන් ගණනාවක් ගැන අසන්නට ලැබීම

(ii) පරිපාලන තන්ත්‍රය හා සම්බන්ධ නිලධාරීන් නගරය වටා කේන්ද්‍රගත වීම, යුද හමුදා නිලධාරීන් හා සොල්දාදුවන් රාජ්‍ය මධ්‍යස්ථානය වටා එක් වීම, පරිපාලන කටයුතු ඉටු කර ගැනීමට සෙසු ප්‍රදේශවලින් ජනයා පැමිණීම, කම්කරු ජනයා නගරය වටා කේන්ද්‍රගත වීම

යන කරුණු අතුරින් දෙකක් ලියා තිබිය යුතු ය.

(iii) සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍ර, පුරා විද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර

(iv) නිකොලස් මහතා

(v) අතදක, බඩ කරක, ගණක, රටික යන තනතුරුවලින් දෙකක් ලියා තිබිය යුතු ය.

(ලකුණු 2×5 = 10යි.)

5. ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු:

රාජකාරි ලිපිය:

1. ආකෘතිය – ලකුණු 05 යි.
2. අන්තර්ගතය – ලකුණු 07 යි.
3. ශිල්පීය දක්ෂතා – ලකුණු 03 යි.

මුළු ලකුණු – 15 යි.

1. ආකෘතිය – ලකුණු 05

1. යවන්නාගේ ලිපිනය – ලකුණු 01 යි.
2. දිනය – ලකුණු 01 යි.
3. ලබන්නාගේ ලිපිනය හා නිල තනතුර – ලකුණු 01 යි.
4. මාතෘකාව – ලකුණු 01 යි.
5. අත්සන, නම හා තනතුර – ලකුණු 01 යි.

2. අන්තර්ගතය – ලකුණු 07

1. පානීය ජලය හිඟ බව - ලකුණු 01 යි.
2. පානීය ජල ව්‍යාපෘතියක අවශ්‍යතාව - ලකුණු 01 යි.
3. ඊට සුදුසු ස්ථානයක් හා ජල මූලාශ්‍රයක් ඇති බව - ලකුණු 01 යි.
4. ‘සවිතා’ සුබසාධක සංගමයේ කැපවීම - ලකුණු 01 යි.

5. ස්වේච්ඡා සංවිධානයක සහයෝගයේ අවශ්‍යතාව - ලකුණු 01 යි.

6. අවශ්‍යතා හා ඒවා ලබා ගැනීමේ පහසුකම් - ලකුණු 01 යි.

7. 'ජනෝදා' සංවිධානයෙන් කරන ඉල්ලීම. - ලකුණු 01 යි.

3. ශිල්පීය දක්ෂතා : ලකුණු 03

නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය, උක්තාඛ්‍යාත පද සම්බන්ධය, පැහැදිලි අත්අකුරු, නිවැරදි ව වචන වෙන් කිරීම, විරාම ලක්ෂණ, ඡේද වෙන් කිරීම වැනි කාරණා සමස්තයක් ලෙස ගෙන ලකුණු පිරිනමන්න.

- **පුවත්පත් වාර්තාව**

1. ආකෘතිය – ලකුණු 03
2. අන්තර්ගතය – ලකුණු 09
3. ශෛලිය හා ලේඛන – ලකුණු 03

මුළු ලකුණු 15

1. ආකෘතිය – ලකුණු 03

1. මාතෘකාව – ලකුණු 01
2. වාර්තාකරු දැක්වීම – ලකුණු 01
3. යෝග්‍ය ලෙස සිද්ධි ගැළපීම – ලකුණු 01

2. අන්තර්ගතය – ලකුණු 09

1. උත්සවය හා සංවිධායකයන් – ලකුණු 02
2. දිනය හා වේලාව – ලකුණු 01
3. ස්ථානය – ලකුණු 01
4. ප්‍රධාන ආරාධිතයින් – ලකුණු 01
5. විශේෂ දේශනය – ලකුණු 01
6. සම්මාන සහතික පත් පිරිනැමීම – ලකුණු 01
7. නැටුම් ගැයුම් හා විචිත්‍රාංග – ලකුණු 02

3. ශිල්පීය දක්ෂතා - ලකුණු 03

නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය, උක්තාඛ්‍යාත පද සම්බන්ධය, පැහැදිලි අත්අකුරු, වචන වෙන් කිරීම, විරාම ලක්ෂණ, ඡේද වෙන් කිරීම වැනි කාරණා සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු පිරිනමන්න.

(ලකුණු 15)

ආදර්ශ උත්තර හා ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

(1)

i) (අ) වස්සානය

ආ) රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ

ii) (අ) මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක / සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක

(ආ) හේරත් / පටබැඳිගේ හේරත්

iii) (අ) අහසින් බැස රහ ගත් රහ කෙලෙසී

(ආ) දිසි මෙන් විය විදුලිය සිය දහසී

iv) (අ) ආභරණයක් / කනට කරට දා ගන්න දෙයක් ෆොරොස්ටියර්ගෙන් ලබා ගැනීමට හැකි බව

(ආ) කේ. ජී. කරුණාතිලක

v) (අ) සිංහයෙකු වීම / තමා හා සම නොවීම

(ආ) සිංහබාහු, සිංහසීවලී

vi) (අ) කොසොල් රජ

(ආ) බුදු රජාණන් වහන්සේ

vii) (අ) බැද්දේගම

(ආ) ගසක පොත්තක් මෙන්

viii) (අ) අනුප්‍රාසය / එළිසමය / විරිත/ ස්වභාවෝක්තිය

(ආ) යහ ගී විරිත

ix) (අ) චූලනී බ්‍රහ්මදත්ත/ බ්‍රහ්මදත්ත

(ආ) චර පුරුෂයන්ට

x) (අ) පස්වන කාශ්‍යප /සිවුවන සේන

(ආ) පසළොස්වන

(ලකුණු 2x10=20)

(2)

i) (අ) මහ මුහුද / උල්පත

(ආ) නිදහස මහ මුහුදකි. එයට ජලය සපයන උල්පත වන්නේ පුතු ය. ඒ පිළිබඳව සිහි තබා ගනිමින් තමන්ගෙන් රටට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ඉටු කළ යුතු ය.

(මේ අදහස ඇත්නම් ලකුණු පිරිනමන්න.)

ii) අ) අඩිකෝඩ – කරදර

සැහැසි – දරුණු

ආ) ■ වසර තුනක් මුළුල්ලේ විනාශ නොවී පැවතීම

■ උස් වහලය හා බිත්ති ඝනකමින් හා ශක්තියෙන් යුතු වීම

■ මහා වැස්සට පවා ඔරොත්තු දීම

iii) (අ) දිමුත් – දීප්තිමත් / බබළන

මිණිමුතු – විකසිත / පිපුණු / පුබුදු / මණියෙන් මුක්ත වූ

ආ) ■ විශාල ගස්වල රසවත් පලවලින් බර වී, අතු බිමට නැමී තිබීම

■ පොල් ගස්වල සරු බව, පොල් අතු අතරින් හිරු එළිය පොළොවට පතිත නොවන තරම් අතු විහිදී ඇති බව

iv) (අ) සුගත් – බුදුන් වහන්සේ

අධන්මග – දීර්ඝ මාර්ගය

(ආ) එසේ නොගොස් සිටියේ නම් තම මව මරා සංසාරයෙන් කිසිදා එතෙර විය නොහැකි වෙයි. ඔහුට පිහිට විය යුතු'යි සිතා උදෑසන බුදුන් වහන්සේ මහා පාංශුකූල සිවුර හැඳ පෙරවා ගෙන නුවරට ගොස් පිඬු සිහා වළඳා වෙහෙරට ගොස් ඔහුට පිහිට වීමේ අදහස ඇතිව දෙවරමින් නික්මී දීර්ඝ මාර්ගයට පිවිසියාහ.

(v) (අ) නාදනු - නාද අනුව

කම්පසේ – අනංග / මල්සරා / මින්දද / අනංග/ කුසුම්සර ... ආදි පර්යාය පදයක්

ආ) ■ රූප රාශියක් අඳිනා ලෙසේ විදුලිය ප්‍රභා ඇති අත් ලෙළ දීම

■ වීණා තාලයට අනුව පාද එකවර තැබීම

■ අනංගයාගේ හී සැර පහර විදින සේ ඇස් කොනකින් සහාව දෙස බැලීම

(ලකුණු 4x5=20)

03.

<u>උග්ගසේන නම් සිටුපුත්හුගේ වස්තුව</u>

- **අපේක්ෂිත කරුණු :**

  අවස්ථාවට උචිත ලෙස භාෂාව යොදා ගෙන තිබෙන ආකාරය සහ කතා පුවතෙහි රස මතු වන ලෙස අවස්ථා නිරූපණය කර තිබෙන ආකාරය ගැළපෙන උදාහරණ මඟින් විස්තර කර තිබීම අපේක්ෂා කෙරේ.

- **අවස්ථෝචිත ලෙස බස හැසිරවීම:**
  - **උචිත උපමා යෙදීම:**
    "පැසුණු ගොයම් මුල් වූවා සේ"
    "කරග රහත් වන්නා සේ නොවන බව මුත්"
  - **කෙටි වැකි උචිත ලෙස යෙදීම:**
    "... සක්මනුත් කෙරෙයි; නටයි; ගීත් කියයි"
    "මදුව විකුණන්නා නැත; රන් හැරගෙන නොදෙමි"
  - **හැඟීම් ප්‍රකාශනයට උචිත ලෙස බස යෙදීම:**
    "ලදොත් ජීවත් වෙමි. නොලදොත් මියෙමි"
    "තොප ගිය මැන හුන මැන"
- **කතා රසය උද්දීපනය වන ලෙස අවස්ථා නිරූපණය:**
  - **විද්දන් දියණිය දුටු උග්ගසේන වික්ෂිප්ත වූ අවස්ථාව:**
    "... නො කා නො බී හැඳට නැගීලා, වැද හොත්තාහ."
  - **සියල්ල අතහැර උග්ගසේන විද්දතුන් කරා යන අවස්ථාව:**
    "... නෑයන් සියන් නො එක් ලෙසින් නැවතුවත්... විද්දතුන් ළඟට ගියාහ."
  - **විද්දන් දියණිය උග්ගසේන ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාව:**
    "... තොප කුමකුත් නොදන්නා තැනැත්තවුන්ගෙන් මට කම් කිම් ද?"

[මෙබඳු වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ දෙමින් කරුණු විස්තර කර ඇත්නම් ඒවා ද පිළිගන්න]

- **නිදර්ශන** – ලකුණු 04
- **විග්‍රහය** – ලකුණු 11
- **මුළු ලකුණු = 15**

නැතහොත්

<u>මග විසිතුරු - සැළලිහිණි සන්දේශය</u>

- **අපේක්ෂිත කරුණු :**
  සැළලිහිණි සන්දේශයේ ස්වභාව සෞන්දර්ය අපූර්ව ලෙස වර්ණනා කර ඇති ආකාරය සහ නිපුණ ලෙස උපමා භාවිත කර ඇති ආකාරය උචිත උදාහරණ දෙමින් විස්තර කර තිබිය යුතු ය.
- **ස්වභාව සෞන්දර්ය වර්ණනාව:**

අග පිපි මල් මැලි ගිය ලිය — කැලේයා
වග බැඳ හෙන රජ හස පුල් — විලේයා
ළඟ තුරු මල් ගිලිහුණු රොන — වුලේයා
මග බැස යව පළ හෙළ වැලි — තෙලේයා

රිවි තැවුලේ පිපි කමලේ විල් — ගැවසී
මත කොවුලේ තුරු වදලේ හඬන — නිසි
වනසැවුලේ මග අසලේ පොර — සැලසී
ගුරු බැවුලේ යව අවුලේ නොවී — කිසි

මග නිලමින් සිටි නා දොඹ නී *පියල*
පිය සලමින් මලගෙහි කෙළැ *රොනිනවල*
තතුඩලමින් බිදැ විලිකුන් මියුරු *පල*
ඉසුඹු ලමින් යෙහි සැළ! දඹ *පදුරුවල*

- **උපමාලංකාර භාවිතය:**

*වනසිරි **<u>පියුම් රා බඳ රනබරණ</u>*** ***<u>යුරු</u>***
වටපිරි සුපුල් දුනුකේ මල් මුරුත *තුරු*
බිඟු පිරිවැරූ ඔලු 'පුලැ 'ඹුලවල *තඹුරු*
***<u>නීම සරි</u>** සිහිල් දිය හෙබ දැක යන්* *මිතුරු*

***<u>වලඳින අදහසින් මෙන්</u>** සුර ගඟ* *අඟන*
නලබල සසල දළ රළ පෙළ නුබ *නැඟෙන*
වෙල ලස ගැවසි මුතු සක් පබළු *බබළන*
බල මහ මුහුද එම සඳ උතුරින් *පෙනෙන*

***<u>ගනේ මිණි බැබළි කිරණෙව්</u>** සත* *පාය*
රනේ යටග සැවුලිඳු දද *ගළපාය*
අනේ ලකර කළ පුර අප නර *පාය*
පෙනේ දකුණු මහසෙන් දෙව්රද *පාය*

[මෙහි වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ මඟින් කරුණු විස්තර කර ඇත්නම් ඒවා ද පිළිගන්න]

- **නිදර්ශන** - ලකුණු 04
- **විග්‍රහය** - ලකුණු 11
- **මුළු ලකුණු** **= 15**

04.

<u>ගංගාවේ සංගීතය</u>

- ස්වභාව ධර්මයේ අපූර්ව සංසිද්ධි ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය සහ මනුෂ්‍ය ජීවිතය පිළිබඳ ගැඹුරු ජීවන දර්ශනයක් මතු කර ඇති ආකාරය උචිත උදාහරණ මඟින් තහවුරු කර තිබීම මින් අපේක්ෂා කෙරේ.
- **ස්වභාව ධර්මයේ අපූර්ව සංසිද්ධි:**
  - **කඳු මුදුනක සිට පහළට ඇදෙන ගංගාව:**

කඳු බෑවුමක දම් බෝවිටි පදුරු *තලා*
පහළට ඇදී පරමල් පෙති ඉවත *නොලා*
කලදෝ දියෙන් පොහවා රන් පුලින *තලා*
සංගීතවත් වී යමි ඉදිරියට *ගලා*

  - **සඳ ඇති රැයක වනය මැදින් ගලා හැලෙන ගංගාව**

රන් තරු පිරිවරා ගත් සඳ මඬල *යට*
මහ වන බිමක් මැද ගිරිකුළ අතර *සිට*
නොමියෙන හේලි දහමක පණිවිඩය *පිට*
කොදුරම් කෙදිරියක් මුළු ලොව නිසල *කොට*

- **මිනිස් දිවිය පිළිබඳ ගැඹුරු දර්ශනය:**
- **මිනිස් ජීවිතයේ අනිත්‍ය ස්වභාවය**

මී අඹ කිරල මාදම් ගෙඩි ළදරු *වියේ*
ඇකයෙහි හෙලා හඬවයි සැඩ සුළඟ *රැයේ*
සුළි මැද කැරකෙමින් ඉදුනිල් ගැඹුරු *දියේ*
සමහර තැනක ලස්සන මල් කැකුළු *තියේ*

- **පුනර්භවය හා දාර්ශනික ගැටලු**

එන්නේ කොහි සිට ද කොතැනකට ද *යන්නේ*
ඔබ කුමකට ද මා දුටු විට *විමසන්නේ*
මිනිසුන් ගිහින් නිතරම ආපසු *එන්නේ*
කිමදැයි කියා කිසිවෙකු ඇයි *නොසොයන්නේ*

[මෙබඳු වෙනත් යෝග්‍ය වූ උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කර ඇති උත්තර ද පිළිගන්න]

- **නිදර්ශන** – ලකුණු 04
- **විග්‍රහය :** – ලකුණු 11
- **මුළු ලකුණු = 15**

නැතහොත්

<u>අපට වැසිකිළියක්</u>

සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් බහුල ගැමි වහර යොදාගෙන ඇති ආකාරය සහ වියත් බස අවස්ථානුකූල ලෙස යොදාගෙන ඇති ආකාරය උචිත උදාහරණ දෙමින් විග්‍රහ කර තිබීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ.

- **සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් බහුල ගැමි වහර**
  - උචිත පිරුළු භාවිතය
    "කම්මලේ සිටින බල්ලාට යකඩ තලන හඬ මෙන්"

    "නොකෙරෙන වෙදකමට කෝදුරු තෙල් හත් පට්ටයක් සොයන්නට"
  - උචිත ඉඟි වැකි භාවිතය
    "හෙන හුරා පාත් වූයේ", "ගසා බසා දමා", "හොර අලියා", "මගෝඩියක්", "උසාවි බඩගාන්න"
  - ග්‍රාමීය කටවහර භාවිතය
    "හැමදේම බැහ්! බැහ්! කට විතරයි හොල්ලන්න පුළුවන්. කෑම් පීම් සේරම දෙපා මුලට පහළ වෙයි බලා හිටපිය."
- **විදග්ධ භාෂා යෝජනය**

  "අපට ඉගැන්වූ විෂයයන් අතර සෞඛ්‍ය විද්‍යාව ද විය. විෂබීජ හා ක්ෂුද්‍ර ප්‍රාණීන් පිළිබඳව ද මෙහිදී උගන්වනු ලැබිණ."

  "යක්ෂ දෝෂ හා ප්‍රේත දෝෂවලින් ද ලෙඩ හටගන්නා බව ඔවුන් අතර ඇති වූ කතාබස්වලින් පැහැදිලි විය."

  "ඔහු කතා කළේ කවර භාෂාවක් ද? වචන සිංහල වුවත් උච්චාරණය සිංහල නොවී ය."

මෙබඳු වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ යොදාගෙන විස්තර කර ඇත්නම් ඒ උත්තර ද පිළිගන්න.

- **නිදර්ශන** - ලකුණු 04
- **විග්‍රහය** - ලකුණු 11
- **මුළු ලකුණු = 15**

05

<u>ලෙන අතහැර යාම</u>

සිංහබාහු නාට්‍යයේ උපයුක්ත ගීතාත්මක භාෂා ව්‍යවහාර හේතුවෙන් එහි රසය උද්දීපනය වූ ආකාරය ඊට උචිත උදාහරණ මගින් විස්තර කිරීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ.

- **සිංහයාගේ විලාපය**

  "ගල්ලෙන බිඳලා

  ලෙන්දොර හැරලා

  සිංහබා සිංහබා සිංහබා"

  "මා සොඳුර මා සොඳුර මා සොඳුර

  සිංහ සීවලී මා ප්‍රිය දියණිය"

- **සිංහබාහුගේ අභිමානය**

  "තුමුල ගතින්දා

  බාහු බෙලෙන්දා

  වෙමි සේ නිදසින්දා

  කුරිරු ගිජින්දා

  කුඹු තල සින්දා

  ලමි සේ කෙසරින්දා"

- **සුප්පාදේවියගේ ශෝකී හැඟීම් ප්‍රකාශනය**

  "සඟවන්න බැරිය තතු පුතුගෙන්

  මිගිදා නිතින සොඳිනා පෙනෙන විලසා

  අදහන්නේ නැත කීවද මුසා

  නැණ මූකුරා ගොස් ඇත පුරා වයසා"

[මෙබඳු ගීතාත්මක ලක්ෂණ ප්‍රකට කරන වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ සහිත විස්තර කිරීම් ද උත්තර ලෙස පිළිගන්න.]

- **නිදර්ශන** - ලකුණු 03
- **විග්‍රහය** - ලකුණු 07
- **මුළු ලකුණු** = **10**

06

<u>සතර කන් මන්ත්‍රණය</u>

කේවට්ට බමුණාගේ ආත්මාර්ථකාමී උපදේශ අනුව කටයුතු කිරීමට යාමෙන් බ්‍රහ්මදත්ත රජු අපහසුතාවට පත්වන අයුරු උචිත උදාහරණ මගින් විස්තර කිරීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ.

- **ආත්මාර්ථකාමී උපදේශ සැපයීම**
  ''රජ්ජුරුවන් සියලු දඹදිව අග රජ කළොත් යහපත. එසේ වුවහොත් මමත් අග්‍ර පුරෝහිත වෙමි.''
- **බ්‍රහ්මදත්ත රජු ඒ උපදේශ අනුව කටයුතු කිරීම**
  ''බමුණන්ගේ බස් අසා සතුටුව ''කියව ආචාරීනි තොප කීවාක් කෙරෙමි''

  ''රජ්ජුරුවෝ යහපත ආචාරයෙනි තොප කී ලෙස ම කෙරෙමි කීහ.''

- **බ්‍රහ්මදත්ත රජු අපහසුතාවට ලක්වීම**
  ''එබැවින් අපි පැරද්දම්හ. අපගේ ජීවිතය ට නොදෙන්නාහයි භයින් තැති ගෙන''

  ''බ්‍රහ්මදත්ත රජ්ජුරුවන් හා ඒ සා මහත් සේනාව හා දොළොස් ගව්වක් තැන් බිඳී පලා ගියහ.''

[මෙබඳු වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ සහිත ව කරුණු විග්‍රහ කර ඇත්නම් ඒවා ද උත්තර ලෙස පිළිගන්න.]

- **නිදර්ශන** - ලකුණු 03
- **විග්‍රහය** - ලකුණු 10
- **මුළු ලකුණු** **=** **10**

07

<u>දැතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට</u>

සම්‍යක්ධිමත් වූ අනාගතයක් පිළිබඳ සුබවාදී අපේක්ෂා කාව්‍යාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීමේදී මහගම සේකර සතු ප්‍රතිභාව මේ උත්තරයෙන් විස්තර කර තිබීම අපේක්ෂා කෙරේ.

- **සම්‍යක්ධිමත් අනාගතයක් සඳහා වැඩිහිටියන්ගේ කාර්යභාරය කාව්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම**
  ''ඔබ හට ලෝකය ඉදිකර දී මිස

  යා නොහැකිය මට පුංචි පුතුන්''
- **ශ්‍රමය හා වෙහෙස අනාගත අපේක්ෂා උදෙසා සතුටින් භාර ගැනීම කාව්‍යාත්මකව දැක්වීම**
  ''ඒ ගත වෙහෙස ම සතුටක් වෙයි මට

  ඔබ සිහිවන විට පුංචි පුතුන්''
- **දරුවන්ගේ සතුට උදෙසා අරමුණු සකස් වී ඇති බව කාව්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම**
  ''ණය නැති බිය නැති නිවහල් යුගයක

  පුංචි පුතා රජ කරනු පෙනේ''

- **අනාගත සමෘද්ධිය හා සශ්‍රීකත්වය පිළිබඳව අපේක්ෂාවට සොබාදහමේ ආශීර්වාදය ලැබෙන බව කාව්‍යාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීම**

"දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට
ළා ගොයමේ දලු පවන් සලයි
දහදිය මුතු ඇට මල් වරුසාවී
කරල් බරින් පීදී වැගිරෙයි"

[මෙබඳු වෙනත් යෝග්‍ය උදාහරණ දැක්වූ විස්තර මගින් ප්‍රශ්නයට අදාළ ව උත්තරය සකස් වී ඇති විට ඒ උත්තර ද පිළිගන්න.]

- **නිදර්ශන** – ලකුණු 03
- **විග්‍රහය** – ලකුණු 10
- **මුළු ලකුණු** = **10**